

ЗЕБУННИСО

САДУ ЯК ФАЗАЛ

ЗЕБУННИСО

САДУ ЯК ФАЗАЛ

**Душанбе
«Ирфон»
2010**

24507

ББК 250 · 5 – 500
3 – 98

Мұхаррір *A. Мусоев*
Тартибдиңданда *Иброҳими Наққоши Накшбандӣ*

Зебуннисо

3 – 98 Саду як газал. – Душанбе: «Ирфон», 2010, 104 сах.

Зебуннисо дұхтары шоқи Ҳиңдустон Абұзағар Мұхиддин Аврангзеб (1658-1707) буда, аз шоираҳои шаринкалом ва хушадои тоҷик аст, ки соли 1639 дар Дехтӣ таваллуд шудааст.

Зебуннисо аз хурдӣ дар назди занни фозилае бо номи Ҳофиза Марям қасби илм намуда, Куръони мақидро дар мұддати ду солу се моҳ азёд мекунад. Баъдтар ӯ илмҳои мантиқу ҳикмат ва таърихро фаро гирифта, машқи ҳат мекунад ва дар навшитани ҳатҳои настальиқу насх моҳир мешавад.

Зебуннисо бо таҳаллусҳои Зебуннисо ва Махғӣ шеър гүфтааст. Ӯ ба гайр аз девони аиғор асари наспие дар тағсири Куръони мақид бо номи «Зеби тағосир» таълиф кардааст.

Зебуннисо соли 1702 дар синни 63-солагӣ дар Дехтӣ вафот кардааст.

Мо ин газалиёті Зебуннисоро аз рӯйи нұсқаи чопи санғии «Девони Махғӣ», ки соли 1898 дар матбааи «Нувил Кишур»-и Контур ба табъ расидааст, ба чоп омода намудем.

4700000000 - 012

3 _____ - 2010
М 501 (12) - 2010

ISBN 978-99947-65-45-4

ББК 250 · 5 – 500

© Зебуннисо., 2010

Саду як газал

Эй зи абри раҳматат хуррам гули бүстони мо,
Гуфтугүйи ҳарфи ишқат матлаъи девони мо.
Мӯ ба мўйи мо «аналҳак»-гӯзи шавқи дор шуд,
Ташнаи хуни муҳаббат зохиру пинҳони мо.
«Ал-ъаташ»-гүён ба киштии фано ҳар гушае,
Сад ҳазорон Нӯҳ гарки мавҷаи тӯфони мо.
Гар қабул афтад зи мо дар зиндагӣ як ҷав ниёз,
Чун Сулаймон сар напечад дев аз фармони мо.
Қатрай ашке наёбад раҳ ба рӯи мо дигар,
Хуни дил чун шуд гуҳар бар ҳар сари мижгони мо.
Дар шикебой чу най, эй дил, ба оҳу нола соз,
Нест чун дармонпазир ин дарди бедармони мо.
Гар зи зулмоти ҳавас берун ниҳам, Махфӣ, қадам,
Раҳ наёбад Хизр сӯйи чашмаи Ҳайвони мо.

Эй ба ту қоим вүчуди асл ҳар мавчудро,
В-эй зи ту равшан чароги гавҳари мақсурдо.
Чун хамири тинати мо з-оби раҳмат кардай,
Ҳам ба лутфи хеш гардон оқибатмаҳмудро.
Хоҳ аз тавфи Ҳарам, хоҳӣ ба рӯҳбонони дайр,
Ҳар кучо маъбад кунӣ, он ҷо туй маъбудро.
Нолаҳои дил саҳаргоҳе, ки гайри дуди оҳ,
Нест мумкин сайқали оинаи мақсурдо.
Ҳиммате, Махфӣ, зи сели ашк, к-аз сӯзи ҷигар
Шӯълае сар мезанад ҳар оҳи дардолудро.

То дини чаҳонгири ту афроҳт аламро,
Бигрифт ақолими Араброву Аҷамро.
Бишкуфт туро гунчай лаб то ба такаллум.
Шуд вирди забон зикри ту мурғони Ҳарамро.
Монанди хати сафҳаи руҳсори ту нанвишт,
То кард бино дасти қазо Лавҳу Қаламро.
Шодии чаҳон чумла ба як ҷав наситонам,
Осон надиҳам аз кафи дил домани ғамро.
Дар роҳи ту аз хуни ҷигар гашт гулистон,
Бар ҳар сари хоре, ки ниҳодем қадамро.
Махфӣ, чу туро ахли Ҳарам роҳ надоданд,
Мехроби дили хеш кун абруй санамро.

Эй дөг бар дил аз ғами бүят насимро,
Дар сар ҳавои дидани рүят Калимро.
Дини ту нури зулмати ҳар миллате, ки ҳаст,
Шаръи ту раҳнамои умед асту бимро.
Дар макрамет аст кариму шафेъи ҳалқ,
Файр аз карим кас нашиносад каримро.
То по ба фарқи Арш ниҳодӣ ту, Кирдигор
Гуфто азим пояи Арши азимро.
Маснаднишини маснади эъзоз карду рафт
Ҳамтоии ятими ту дурри ятимро.
Навмедијам макун зи шафоат ба рӯзи ҳашр,
Чун бозбастаам ба ту иди қадимро.
Бе равшани пардаи анвори шамъи дин,
Махфӣ, ба ним ҷав наситонам наъимро.

Саду як газал

Күйи ишқ аст, ба номус салом аст ин чо,
Сад чу Махмуд ба ҳар гүша ғулом аст ин чо.
Толиби дона дар ин дом дарафтод мудом,
Дона к-аз хол бувад, донашу дом аст ин чо.
Бода даркаш, ки дар ин базмгахи ҳодисаҳез
Ҳарчи чуз бода бувад, ҷумла ҳаром аст ин чо.
Захри ғам нӯш куну лаб ба шикоят макушо,
Ки шикоят зи алам шевай ом аст ин чо.
Мӯсиё, лоф мазан, токати дидорат нест,
Партави нури таҷаллӣ чу тамом аст ин чо.
Дар пайи мастии ҳар шом ҳумори саҳар аст,
Махфиё, базми фараҳнок кадом аст ин чо?!

Ба горат додам аз гафлат матои хонаи худро,
Ба дasti худ задам оташ ман оташхонаи худро.
Зи сузи дил фитод оташ чу фонусам ба пироҳан,
Бар оташ мезанам имшамб дили девонаи худро.
Зи бас мустаграки ишқам, намечунбад зи чо дастам,
Ки занчире кунам дар по дили девонаи худро.
Гирифт улфат ба танҳой чунонам дил, ки маъзурам,
Бех аз боги чинон гӯям агар вайронаи худро.
Ба сад илҳони довудӣ баробар кай кунад ошиқ
Фигони дилхарошу гиғчи мастонаи худро.
Ба хирмангоҳи ҳар сахро чу мурғи доначин гаштам,
Ба гайр аз донаи ашке надидам донаи худро.
Тасалсул бод ҳушёрон шуморо даври май, к-охир
Зи бадмастӣ тихӣ ман кардаам хумхонаи худро.
Ду чашми маст пиндорӣ ба хоб олуда шуд, Махфӣ,
Баён кӯтаҳ кунам дигар ман ин афсонай худро.

Саду як газал

*****

Адое ҳаст пинҳонӣ нигоҳи нозанионро,
Ки аз завқаш гирифторӣ ба миннат медиҳад ҷонро.
Парешон шуд зи ғайрат лашкари аҷзои ҷамъият,
Парешон карда то чини сари зулфи парешонро.
Ба ковиш нолаам дилро ҷароҳат дар ҷароҳат кард,
Вале набвад қароре дар ҷароҳат неши мижгонро.
Ба қурбони сари савдои он бегонаваш гардам,
Ки аз дил ошно дорад ба ҳам дасту гиребонро.
Чу Мачнун аз сари ҳиммат қадам дар водии ғам неҳ,
Ки бастам тоза, Махфӣ, бо муҳаббат аҳду паймонро.

Не шамъи баҳт хоҳам, не меҳри ҳамгинонро,
Хоҳам кашам ба як рӯ аз мардумон инонро.
То ҷашм боз карда, сӯбҳат вучуди ишқ аст,
Фурсат шумар ғанимат дидори дустонро.
Кай васли гул ба булбул осон шавад мұяссар,
Сад ҳор буда бошад дар по чу бөгбонро.
Хуршеди хүсн ҳар ҷо толеъ шавад зи аввал,
Созад зи зулф сунбул тартиб соябонро.
То чанд бори меҳнат бар дил тавон зи айём,
Як ҷав риояте кун бедарду нотавонро.
Дар ҷашми аҳли биниш асло тафовуте нест,
Дар фасли навбаҳорон дар ранги нав ҳазонро.
Овар бурун зи гӯшат ин пунбаҳои гафлат,
Дар дарси нуктасанҷон дар ком каш забонро.
Дар роҳи ишқ Мачнун, бояд гузашт аз ҷон,
Набвад канори дарё дарёй бекаронро.
Махфӣ, ба доми меҳнат гаштам асир охир,
Чун мурғи нозпарвар гум карда ошёнро.

Дидем басе дүстии шодиву ғамро,
Аз ҳарзадавй пой шикастем қаламро.
Пур гашт чу аз хоки фано чоми Чаму Кай,
Ороста ангор ту ин маснади Чамро.
Гаштем биёбони ҷаҳонрову гузаштем,
Бар хоки муроде наниҳодем қадамро.
То дод зи бедод ситонам ба қиёмат,
Аз каф надиҳам домани пурчини ҳакамро.
Бар хуни шаҳидони ту дар ҳашр дият нест,
Лабташна ниҳон то ба кай ин теги ситамро.
Гар пой ниҳӣ дар ҳарами буткада, Махфӣ,
Оҳиста, ки то рам надиҳӣ мурғи ҳарамро.

Агар зи нури таçаллї шавад далел маро,
Зи лавхى сина шавад маxв қолу қил маро.
Илочи ташнагиям кай шавад зи оташи ишкى,
Бувад баробари як қатра рүди Нил маро.
Зибаски гаркى гуноҳам, наметавонам рафт,
Агар ба Каъба далолат кунад Халил маро.
Күчост ҹазбаи ишкە, ки аз диёри хирад
Кунад бурун ба як имон ҳазор мил маро.
Чигуна пой ба дар² нихам ба вақти убур,
Зи сўзи сина бувад шўъла Салсабил маро.
Фалак, зи бахти забунам ҳар ончи хоҳй кун,
Ки чашми меxру вафо нест ҹуз асил маро.
Гуноҳи баҳт чӣ бошад ба ман бигӯ, Махфӣ,
Чу рӯзгор шиносад аз ин қабил маро.

Ё рабуда ҷазби ишқам ҳуши матлуби маро,
Ё тағофул гашта садди роҳ маҳбуби маро.
Юсуфи гул пираҳанро дар чаман бар тан дариd,
Ку насиме, то күшояд ҷашми Яъқуби маро.
Шуд чунонам дил қавӣ дар ҷонғишониҳои ишқ,
Карда қонуни муҳаббат тарзи услуби маро.
Бас Сикандартолеам бошад фузун бар ҷойи хеш,
Бод агар ҳоҳад барад сўйи ту мактуби маро.
Шустаам сад раҳ зи исён номай аъмоли хеш,
Вой, гар ҳоҳад ба маҳшар зишт, ё хуби маро.
Ҳамнишинон, ҳиммате, к-охир фузуниҳои дард,
Бурд Махфӣ аз дили ман сабри Айюби маро.

Сад таъна бар оташ зада дуди нафаси мо,
Эйвой, агар сабр набудй қафаси мо.
Гар замзамаи мо шунавад. санг шавад нарм,
Андар дили пурдард садои чараси мо.
Кардем басе аз ситаму чаври ту фарёд.
Чуз гиря нашуд ёд зи фарёдраси мо.
Бингар ба тиҳидастии мо, к-аз сари химмат
Бар суфраи Ҳотам нанишинад магаси мо.
Аз дига шаби ҳаҷг зи бас хуни чигар рехт.
Шуд рашки гулистони Ирам мушти хаси мо.
Дар роҳи вафо мо саги ишқем, к-аз аввал,
Карданд зи занчири муҳаббат бараси мо.
Гар оҳ кашад аз ҷигари сӯхта Махфӣ,
Оташ ба дили баҳр фитад аз нафаси мо.

Саду як газал

Нараст баҳра ба шавке зи хоки ҳастии мо.
Надод нашъаи завке шароби ҳастии мо.
Баҳори умри гиромӣ ба ҷустуҷӯ бигзашт.
Надид домани васле дароздастии мо.
Агар на лутфи Ҳудой гуноҳи мо баҳшад,
Ба парри коҳ наярзад ҳудойпарастии мо.
Агар ба ҷашми ҳақиқат нигаҳ кунӣ, бинӣ.
Ба боми Арши барин ин макоми пастии мо.
Зи ҳамраҳон ҳама дунбон мондай. Махфӣ,
Ба рӯзгор набошад бинои ҳастии мо.

Набудй гар зи тарки сар кулохе качкулохонро,
Зи торак кай рабудй точи шоҳй подшохонро.
Ба пеши шамъ парвона самандартинате монда,
Кй тоб орад шарори шуълаи оташнигохонро?!
Саросар водии ваҳшат чу дашти Карбало гардад,
Зи қотил гар иваз хоҳанд хуни бегунохонро.
Гирифтам он ки аз раҳмат гуноҳи осиён баҳшад,
Ба маҳшар бас бувад доги хичолат русиёҳонро.
Набошад гар далели раҳ муҳаббат, кай барад маҳмил
Ба водӣ бар сари Мачнун ба шаб гумкардарохонро.
Барафкан бурқаъе аз рух ба оини шаҳаншоҳӣ,
Тасаллӣ кун ба дидорат тамоми додҳохонро.
Машав навмед, эй Маҳфӣ, ки дар ҳангоми навмедӣ,
Шавад лутфи Худовандӣ панохе бепанохонро.

То баста шуд ба гулшани васли ту рохи мо,
Маҳрам нашуд ба базми нигоҳат нигоҳи мо.
Чандон ба ёди гулшани васлат гиристем,
Комад ба оби дида бурун барки охи мо.
Моро ба ҷоху мансаби кас эҳтиёҷ нест,
Камтар зи точи шоҳ набошад кулоҳи мо.
Эй гиря ҳиммате, ки дар ин дашти ташналаб
Хуррам зи оби дида нагардад гиёҳи мо.
Максуди кудсиён зи саволу ҷавоб нест,
Маҳфӣ, чу ҳаст лутфи Илоҳӣ гувоҳи мо.

Ишқ борад ба дилам оташи расвоиро,
Баргузидам зи ҷаҳон гӯшан танҳоиро.
Қасди ман баҳри нигоҳе зи муруват дур аст,
Кас гунаҳгор накардаст тамоширо.
Булҳавас лофи мӯҳаббат задану ҳоҳиши чон,
Вой, гар ишқ намедошт шиносоиро.
Барнаёд ба муроди дили ман як нафасам,
То хирад дод ба ман мансаби доноиро.
Баҳри дидор бикун сайқали оинаи дил,
То дар он ҷилда дихад ҳусни худороиро.
Ҳамҷу Яъқуб назар бе ту зи олам бастам,
Чӣ кунам дур зи дидори ту биноиро.
Махфиё, умри азизат чу ба худроӣ рафт,
Тарк кун, тарк ту ин шевай худроиро.

Ишқ ку, к-аз хештанбинй бурун орад маро,
То хирад ҳамрах бувад, кай дар чунун орад маро.
Ташнаи хуни худам умрест, хунрезй кучост,
К-аз муруват бар лаби дарёи хун орад маро.
Гарчи беҳушам зи дарди ишқ баҳри имтиҳон,
Дар таҳаррик нолаҳои аргунун орад маро.
Нестам Айюб, аммо рӯзгорам ҳар нафас,
Бар сари роҳи бало баҳри шугун орад маро.
Ҷазбаи ишқе, ки чун Фарҳод аз ифроти ишқ
Тешае дар даст сўйи Бесутун орад маро.
Нест, Махфӣ, гар ба ман ҷазби мудаббатро асар,
Ҳамчу Юсуф бар сари бозор чун орад маро.

*****

То лаб нагузорад лаби соғар ба лаби мо,
Афсурда шавад шиши базми тараби мо.
То зангзудои дили мо сайқали ишқ аст,
Хуршед барад нур зи маҳтобшаби мо.
Аз домани уммеди ту күтоҳ нагардад,
Чандон ки кунӣ хурд ту дасти талаби мо.
То субҳ бувад нашъай масти бувадаш ёд,
Ҳар кас ки кашад чуръай моро ба лаби мо.
Чандон ки задам теша чу Фарҳод дар ин кӯҳ,
Ширин нашуд аз шарбати мақсад лаби мо.
Мо зодаи хокем, чу хoke шуда, Махфӣ,
Бехуда макун фикр зи аслу насаби мо.

Ба ман нанмуд гар бахтам раҳи күйи саломатро,
Зи чустучүйи худ пайдо кунам роҳи маломатро.
Бирезам хуни дил чандон ба маҳшар аз пушаймонй,
Зи рашки чаннат-ул-маъво кунам дашти қиёматро.
Зи дафтарҳои исёнам намонад нуктае боқӣ,
Агар қадре бувад дар рӯзи ҳашр ашки надоматро.
Ниҳоли давлати дунё мазаллат бор меорад,
Ба сад мулки шаҳаншоҳӣ мадех ганчи қаноатро.
Барорам гар зи дил оҳе зи рӯи дард дар маҳшар,
Дихад бар боди ҳасрат хоки сахрои қиёматро.
Ба маҳшар гар гуноҳатро бубахшад шафқати Эзид,
Зи каф осон мадех, Махфӣ, ту домони шафоатро.

Фам мекунад фузунӣ, эй дӯстон, Худоро,
Шояд нухуфта монад ин рози ошкоро.
Моро чу мум бигдоҳт ин оташи муҳаббат,
То чанд бошадат дил дар сина санги хоро.
Мурдему гардиши чарх раҳме накард бар мо,
То кай тавон ба душман, соҳибдилон, Худоро.
Мастигу тангдастӣ бадноми ҳалқ созад,
Бо тарзи шаҳ чӣ нисбат дарвеши бенаворо.
Киштии умр бишкаст дар баҳри ноумедӣ,
Мушкил, ки боз бинем дидори ошноро.
Ҳосил нашуд чу гаҳ-гаҳ коме зи тири тадбир,
Тадбирро гузорам, гардан ниҳам қазоро.
Бигзашт мавсими гул, шуд нолаҳои булбул,
То кай шароби мастиӣ, ё айюҳас-сукоро.
Барбод рафт дар ғам, ёрон захираи умр,
Бошад, ки гардиши чарх фурсат диҳад шуморо.
Эй хусрави замона, бикшо ду ҷашму бингар,
Дар номаи Сикандар аҳволи мулки Доро.
Ёрону базми ишрат, Махфиву кӯйи меҳнат,
Бо офият чӣ кор аст дарвеши бенаворо.

Ҳангомаи дил гарм ба май мекунам имшаб,
Ҳамсүхбатии нолай най мекунам имшаб.
Гарм аст маро сүхбату сар бар кафи даст аст,
Меҳмонии сад Хотами Тай мекунам имшаб.
Аз дидা равон ашкаму бар каф зи тило чом,
Фарёд ба ёди Чаму Кай мекунам имшаб.
Бас ҷазбаи шавқи ту зи дил бурд инонро,
Аз шавқи ту бас марҳала тай мекунам имшаб.
То чанд пайи қофилаи нафс тавон рафт,
Ин ноқа дар ин бодия пай мекунам имшаб.
Махфӣ, нафасе сард, ки дилро бишикофад,
К-ин саҳтдилӣ чун шаби дай мекунам имшаб.

Хаёли чашми қоду кардам имшаб,
Гули максудро бұ кардам имшаб.
Зи селоби сиришкам гашт түфон,
Ба оби зиндагй хұ кардам имшаб.
Ба базми булбулон аз шом то субх,
Ба боги ҳачр «ё ху» кардам имшаб.
Гирифтам хоки күятро дар оғұш,
Нихолиро ба паҳлұ кардам имшаб.
Ба гайри орзуи өни Махфій,
Хавои дил ба як сұ кардам имшаб.

Саду як газал

Дил чу ба ғам хү гирифт, тарки вафо з-ӯ талаб,
Фам чу башодӣ нишаст, ҷавру ҷафо з-ӯ талаб.
Дил чу дуоҳоҳ шуд, бар дари Яздон чӣ бок,
Дасти таманно ҳазор завқи дуо з-ӯ талаб.
Чанд таассуф хӯрӣ баҳри бақои вучуд,
Чоми фано нӯш кун, завқи вафо з-ӯ талаб.
Чониби оби ҳаёт Хизр гарат раҳбар аст,
Дар пайи ўроҳ гир, чоми бақо з-ӯ талаб.
Чанд ба бӯстон равӣ, хор ба поят шикаст,
Рашки гулистон нигар, нури зиё з-ӯ талаб.
Дар ҷамани орзу шабнами ашке бирез,
Маҳфии дастонсаро, нашъунамо з-ӯ талаб.

Дар тароват ҳеч бөгө бөх зи боғи гиря нест,
Партави хуршед равшан чун ҷароғи гиря нест.
Майкашон ашқи надомат з-онки ҳангоми шароб,
Ташнаро осудагӣ чуз дар аёғи гиря нест.
Дидаи лабрези хуноб асту аз афсурдагӣ,
Ҳамчӯ абри навбаҳорон дар димоги гиря нест.
Ҷустучӯ кардам басе аз андалебони чаман,
Як гули ҳандони гулшан ҳамчӯ дөғи гиря нест.
Дида чун абри баҳорон пур зи ашк айёмо,
Махфиё, аз бедимогиҳо димоги гиря нест.

Саду як газал

Гарчи ман лайлиасосам, дил чу Мачнун дар ҳавост,
Сар ба сахро мезанам, лекин ҳаё занчири пост.
Булбул аз шогирдиям шуд ҳамнишини гул ба боғ,
Дар мухаббат комилам, парвона ҳам шогирди мост.
Дар нихон хунем, зохир гарчи ранги нозанин,
Ранги ман дар ман нихон чун ранги сурх андар ҳиност.
Баски бори гам бурун андохтам бар рўзгор,
Ҷома нилий кард, инак бин, ки пушти ў дутост.
Духтари шоҳам, валекин рў ба факр овардаам,
Зебу зинат бас ҳаминал, номи ман Зебуннисост.

Мерасад мояи сад ноз, талабгор кучост,
Мефишонад намаке синаи афгор кучост.
Акл мағлубу чунун ғолибу бас ҳавсала танг,
Гарм шуд дори аналҳақ, кашиши дор кучост.
Ман гирифтам, ки барафтод никоб аз рухи дўст,
Ку дилу ҳавсалаву тоқати дидор кучост.
Субҳидам боди сабо дар чаман ин гуфту гузашт:
Булбули дилшудаву равнақи гулзор кучост.
Бо хирад бознагардад дили савдозадагон,
Сар ки шуд бори бадан, куввати дастор кучост.
Молики қофилаи умр барад ҳар нафасе,
Мasti Юсуф сари бозор харидор кучост.
Махфиё, чону дилам низ ба дунболаш рафт
Бахри як чуръаи май, хонаи хаммор кучост.

Ҳар кī бо санги маломат ҳамчу Мачнун хӯ гирифт,
Пеши арбоби назар чун гавҳар обурӯ гирифт.
Доми ҳар кас кай бигирад дар биёбон вахшу тайр,
Дасти эъчози муҳабbat гардани оху гирифт.
Барнадорам сар агар, сад Хизр ояд бар сарам,
Баски улфат чашми гирён бо сари зону гирифт.
Подшоҳи ҳусн охир шуд асири қайди зулф,
Тираруйӣ Офтоберо ба доми мӯ гирифт.
Орзуи сояи мо мекунад фарри ҳумой,
Мурғи дил то ошёни сунбули гесӯ гирифт.
Тоби печутоби хуршеди ҷаҳонтобаш надошт,
Рафт зери зулфу ҷо дар гӯшай абру гирифт.
Оқибат аз бевафоиҳои ҷарҳи қаҷхиром,
Маҳфии бечора рафту аз ҷаҳон яксӯ гирифт.

Мужда, эй дил, ки зи ғам вақти начот омадааст,
Боз дар хонаи чон шамъи ҳаёт омадааст.
Нест андешаи инсону малакро гузаре,
Пеши хусни ту парӣ бас ба закот омадааст.
Гирди чоҳи зақанат ташналабу сӯхтачон,
Сабзай хат зи пайи оби ҳаёт омадааст.
Шарбати ташналабон ҷуз ба лаби ширин нест,
Ин даҳонат зи азал ҳубби набот омадааст.
Чист ин сӯзиши ман шамъсифат то ба сахар,
Шуъларо бар ҷигарам гиря барот омадааст.
Баски дар ёди лабаш сурх навиштам, Махфӣ,
Очииз аз дасту дилам килку давот омадааст.

Зи дониш ном бурдан нанги ишқ аст,
Җунун зинатдехи авранги ишқ аст.
Чӣ ҳосил шуд маро коми дил аз ишқ,
Сари сулҳам кучо бо ҷанги ишқ аст.
Мазан Фарҳод теша бар дили кӯҳ,
Ки оташҳо ниҳон дар санги ишқ аст.
Зи берангӣ мазан дам дар муҳаббат,
Ки олам гунае аз ранги ишқ аст.
Қадам фахмида неҳ, Махфӣ, дар ин роҳ,
Чаҳон як мил аз фарсанги ишқ аст.

Эй, ки дар аҳди чамолат ишқи бебунёд нест,
Дар ҷаҳон як дил зи қайди зулфи ту озод нест.
Ҳеч қас аз дасти ҷаврат дар ҷаҳон доде наҳост,
Оре, оре, дар тариқи хубрӯён дод нест.

Тӯҳмати ишқе, ки бар Фарҳоду Мачнун бастаанд,
Доми тазвире бувад ишқе, ки модарзод нест.
Нозанионро, дило, шоху гадо яксон бувад,
Дар муҳаббат имтиёзи Ҳусраву Фарҳод нест.
Лаб зи гуфтугӯ бубанд, эй дил, ба корубори ишқ,
Булбулонро ҳосиле ҷуз нолаву фарёд нест.
Мурд Махфӣ аз ғами ҳаҷрат, накардӣ ёди мо,
Ёд бод инак Масех, аз дӯстонат ёд нест.

Мурғи дили ман сайди ҳарамхонаи ишқ аст,
Зинҳор мапиндор, ки бегонаи ишқ аст.
Хубон накушоянд ба ҷуз гиря сари зулф,
Дасти талаби шавқ магар шонаи ишқ аст.
Эй вой бар он қас, ки лаболаб на зи дард аст,
Эй вой бар он дил, ки на вайронаи ишқ аст.
Чандин сухани ишқ, ки гуфтанду гузаштанд,
Дар мазҳаби ушшоқ як афсонаи ишқ аст.
Махфӣ, ману ин гӯши вайрона, ки дар даҳр,
Маъмури ҳамин гӯши вайронаи ишқ аст.

Хуснат намаке тоза ба доги дили мо рехт,
Савдои ту шўре ба димоғи дили мо рехт.
З-он пеш, ки равшан шавад ин шамъи мухаббат,
Аз ишқи ту равған ба ҷароғи дили мо рехт.
Муфлис шуда айём зи бас судаи алмос,
Бар синаи маҷрӯҳу ба доги дили мо рехт.
Медод чу соқӣ тараби май ба ҳарифон,
Хунобаи ҳайрат ба аёғи дили мо рехт.
Ҳар заҳр, ки дар соғари ғам буд мұхайё,
Даврон ҳама дар коми фароғи дили мо рехт.
Махфӣ, раҳи водӣ чу гулистони Ирам шуд,
Бас хуни чигар ғам ба суроғи дили мо рехт.

То боди саборо ба гулистон гузаре ҳаст,
Мурғони чаманро ба раҳи гул назаре ҳаст.
Навмед набояд шудан аз гардиши айём,
Ҳар шом ки ояд, зи пайи он сахаре ҳаст.
Биншин нафасе булбули шўрида, ки имрӯз
Бо нолай зори дили ман ҳам асаре ҳаст.
Гар шарбати васлат ба лаби ташна надоданд,
Бемори ғами ишқи туро ҷашми таре ҳаст.
Ҷашмам ба раҳи қофилаи бўйи висолат,
Дар кўйи ту аз боди сабо то хабаре ҳаст.
Бедод макун ин ҳамаҳо бар дили Махфӣ,
Андеша намо, гайри ту ҳам додгаре ҳаст.

Бутпарастонем, бо ислом моро кор нест,
Файри тори зулф моро риштаи зуннор нест.
Беш аз ин, эй ақл, бар ман таъни расвой мазан,
З-он ки мастани муҳаббатро маломат ор нест.
Мұсие бояд, ки пойи дил ниҳад бар дори ишқ,
Булхавас, биншин, ки рохи күчаву бозор нест.
Ҳамдаме гар нест, эй дил, рұзи меҳнат гү мабош,
Мұнисе зиндониёнро бехтар аз девор нест.
Ошноёнро чӣ пеш омад, мурувватро чӣ шуд?
К-аз вафои ошной дар чаҳон осор нест.
Лаззати дарди муҳаббатро зи бедардон мапурс,
Қадри сихҳатро надонад ҳар кӣ ў bemор нест.
Субҳидам боди сабо мегуфт бо мурғи чаман:
- Ноларо таъсир набвад гар дили афгор нест.
Зодаи дардему аз хуни ҷигар парвардаем,
Кӯҳҳои ғам агар ояд, ҷаве озор нест.
Махфиё, гар васл ҳоҳӣ, бо гами ҳичрон бисоз,
К-андарин гулзори олам як гули бехор нест.

Эй, хусни ту ороиши саҳрои қиёмат,
В-эй, нози ту барҳамзани ғавғои қиёмат.
Гар чехра намой зи паси пардаи маҳшар,
Ҳанғома шавад гарми тамошои қиёмат.
Чун ваъдаи дидори ту афтод ба маҳшар,
Кори ҳама афтод ба фармои қиёмат.
Бар синаи ҳар кас зи ғами ишқи ту дод аст,
Сард аст бар он оташи гармои қиёмат.
Ҳар рӯз қиёмат гузарад бар дили Махфӣ,
То чанд тавон ваъда ба фардои қиёмат.

Даро ба хонаи арбоби дил, ки чо ин чост,
Тарики мардуми бегонашно ин чост.
Ба чустучӯй Масехо марав, ки аз сари сидқ,
Ҳазор дард бувад, гар туро даво ин чост.
Шукуфтани дили булбул ба боғ аз он бошад,
Ки субҳу шом ба уммеди гул сабо ин чост.
Кучост ахли диле, то ба Сомирӣ гӯяд:
- Миси иёр биёր, ки кимиё ин чост.
Ба чустучӯй висолат дилам ба хонаи чашм,
Зи роҳи ашк дарояд, ки нақши по ин чост.
Мачӯ зи боди сабо, дида, бӯйи пироҳан,
Ки гарди қофилаи Мисри тутиё ин чост.
Машав ба Каъба равон аз пайи дуо, Махфӣ,
Биё, биё, ки иҷобатгҳи дуо ин чост.

Бо гулшани ғам соз, ки бөгө беҳ аз ин нест,
Хун хүр ивази май, ки аёғе беҳ аз ин нест.
Парвона таҳаммул куну маҳтобнишин бош,
Дар хонаи муфлис, ки чароғе беҳ аз ин нест.
Ҳангома кунам гарм ман аз нашъяи сұхбат,
Дар мазҳаби аҳбоб димоге беҳ аз ин нест.
Маъшуқу маю гулшану ҷамъияти хотир,
Хуш бош, ки асбоби фароғе беҳ аз ин нест.
Сўзи ҷигарам шўъла ба фонуси бадан зад,
Бар синаи ошиқ гули доғе беҳ аз ин нест.
Махфӣ наниҳад гом ба роҳе, ки бувад ком,
Дар роҳи талаб ҳеч суроғе беҳ аз ин нест.

Меравам имшаб туро бедор хоҳам карду рафт,
 Накди ҷонро сарфи як дидор хоҳам карду рафт.
 Баски гирям дар фироқат ҳамчӯ абри навбаҳор,
 Водии ҳичрон гулзури хоҳам карду рафт.
 Наштаре дорам ниҳон дар синаи ҳар нолае,
 Бас дили аҳли ситам афгор хоҳам карду рафт.
 Дин агар ин асту имон ину аҳли қибла ин,
 Риштаи тасбехро зуннор хоҳам карду рафт.
 Мезанам лофи аналҳақ бар сари бозори ишқ,
 Тоза Мансуре дигар бар дор хоҳам карду рафт.
 Ҷанд рӯзे гар дихад фурсат маро пайки ачал,
 Фикр бар ҳоли дили бемор хоҳам карду рафт.
 Боғбон, биншин дар ин гулшан ба коми дил, ки ман
 Ҳамчӯ булбул нолаҳои зор хоҳам карду рафт.
 Дарди дилро чун дар ин бозор дармон нест ёфт,
 Дарди дил арzon дар ин бозор хоҳам карду рафт.
 Кай бурун ояд ба афсун аз сари савдои ишқ,
 Сар чу Мачнун дар сари ин кор хоҳам карду рафт.
 То кунам ҳоли диле равшан зи ҷашми ашкрез,
 Вакти рафтан гиряни бисёр хоҳам карду рафт.
 Чун ба осонӣ намегардад муяссар коми дил,
 Махфиё, бас тарки ин душвор хоҳам карду рафт.

Корвони умр рафту нақши пое барнахост,
Аз дирои нокаи ҳастӣ садое барнахост.
Фитнаи танҳову пои хеш ҷое бар замин,
К-аз барои дардмандонат балое барнахост.
Рузгорам аз пайи маҳмил ба гумроҳӣ гузашт,
Дар биёбони таманно раҳнамое барнахост.
Шуд чунон кӯтаҳ забони ҳиммати ахли қарам,
Бар сари хони муруватҳо салое барнахост.
Шуд ҳазон фасли баҳори умр бар шоҳи гуле,
Як шаб аз мурги нишоти ман навое барнахост.
Теша бар санге бизад Фарҳод дар қӯҳсори ишқ,
К-аз миёни санг охи мубталое барнахост.
Охи Маҳфӣ сұхт оламро, валекин ошкор
Дар ҷаҳон аз гиряааш дуде зи ҷое барнахост.

Ман булҳаваси ишқаму бо ман ҳунаре нест,
Гумгаштаи ин роҳаму аз ман хабаре нест.
Хуршеди ҷаҳонтобаму нашноҳт маро ҳеч,
Афсӯс, ки соҳибназаронро назаре нест.
Рӯзе ки занад мавҷ муҳити қарами дӯст,
Ҳичлатзадагонро зи маъосӣ асаре нест.
Онам, ки дар оинаи асрори Илоҳӣ
Чандон ки назар мекунам, аз ман асаре нест.
Булбул ба фифон кӯш, ки дар гулшани уммед,
Аз дӯғ дар ин боғ гуле тозатаре нест.
Гоҳе ба ҷарас ҳамраҳу гоҳе ба фифонам,
Дар қофилаи ишқ зи ман пештаре нест.
Навмед набояд шудан аз гардиши айём,
Шоме ба ҷаҳон нест, ки ӯро саҳаре нест.
Дил дар қафаси сина кунад сайри гулистон,
Ҳон, мурғи чаман, шавқ кам аз болу паре нест.
Эй дида, сиришке, ки ба ҳангомаи ушшоқ,
Сомони нишоте, ки ба ҷуз ҷашми таре нест.
Афсурдаву пажмурда чу гулҳои ҳазон бод,
Аз оташи ишқат, ки ба ҳар кас шарараве нест.
Махфӣ, ба такопӯйи ҳавас ҷанд тавон буд,
Ҳосил ба ҷаҳон ҳеч ба ҷуз дарди саре нест.

Дарси ишқатро баёни дигар аст,
Ин мударрисро забони дигар аст.
Ахтаре ахтаршиносони туро
Бо фалак ҳар дам қирони дигар аст.
То ба кай саргарми кори ин чаҳон,
Ин чаҳонро ҳам чаҳони дигар аст.
Аз шароби ишқ месӯзад ҷигар,
Нуқли ин май аз макони дигар аст.
Дар миёни ҳалқ мечӯянду нест,
Толиби Ҳақро макони дигар аст.
Раҳрави роҳи талабро ҳар қадам,
Ҳамраҳӣ бо корвони дигар аст.
Ҳамчу Хуршеди чаҳон ҳар зарраро,
Бо ғамат рози ниҳони дигар аст.
Кас намедонад, ки манзил дар кучост,
Ҳар касе аз корвони дигар аст.
Дарнаёбад ғайри ҷашми ҳақшинос,
Марди майдонро нишони дигар аст.
Дарнаёбад ҳар касе асрори ишқ,
Ин муаллимро забони дигар аст.
Партави иқболи соҳибҳимматон,
Махфиё, аз осмони дигар аст.

Чу нест ахли карамро карам дуо боис,
Атои дүст нахоҳад ба чуз хато боис.
Ба гайри хост карам кун, ки хаст аз ҳиммат,
Ба пеши ахли карам нолай гадо боис.
Чӣ бок дasti муруват агар замона кашид,
Ба корсозии мо фазли Кибриё боис.
Вучуди мо адаморо шуда адамфарсо,
Ба оғариниши мо бин чӣ чизҳо боис.
Ба пойи саъй наёяд ба даст чун давлат,
Маҳоли ақл бувад чустучӯи мо боис.
Зи рӯзгор шикоят на тарзи инсоф аст,
Чу дар губори дилам гашта муддао боис.
Ривочи сиккаи ишқам, ки бар сари бозор,
Миси вучуди маро нест кимиё боис.
Ба рӯзи воқеъа аз ҳамгинон муруват хоҳ,
Висоли Юсуфу Яъқуб шуд ҳаё боис.
Зи бозпурси қиёмат чӣ бим, эй Махфӣ,
Чу баҳри афви гуноҳ аст Мустафо боис.

Туй дар мулки хубӣ соҳиби тоҷ,
Ба побуси ту хубон ҷумла мӯҳтоҷ.
Ба дасти кас наёд ҷини зулфат,
Расида пояи ҳуснат ба меъроҷ.
Сари зулфи ту бо зулфи парешон,
Матои қуфру динро кард тороҷ.
Агар хоҳӣ хироҷи ҳусн гирӣ,
Ба миннат Юсуфи мисрӣ дихад боч.
Агар побанди ишқат дил намебуд,
Зи иқлими бадан мекардам ихроҷ.
Ба ҳуни бегуноҳон саъӣ кам қун,
Макун равшан ҷароғи зулми Ҳачҷоҷ.
Зи тӯғони сиришки дида, Махфӣ,
Шуд охир домани ман баҳри маввоҷ.

Бе шабнами лутфат ба чаман нашъунамо ҳеч,
Бе партави рүят ба рухи Шамс зиё ҳеч.
Мавҷӣ, ки мухити карамат мавҷ барорад,
Ҳар мавҷаи ҳар мавҷ дусад мавҷи чафо ҳеч.
Гар хуни чигар дар раҳат аз дида бирезад,
Бе ҳусни қабулат ба самак то ба само ҳеч.
Бе рӯи ту кавнайн ба як ҷав насионам,
Бе ҷилваи ҳусни ту маро ҳарду саро ҳеч.
Рафтем аз ин ғамкадаву аз ғами айём,
Дар бадракаи хеш надидем бақо ҳеч.
Махфӣ, ба фифон кӯш, ки дар ғулшани максуд,
Бе замзамаи мурғи чаман созу наво ҳеч.

Саду як газал

Тоза месозад гули пажмурдаро номи сабұх,
Рұх мебахшад равони мурдаро чоми сабұх.
Фунча, то кай хоби гафлат, гұшаи чашме бимол,
Дида равшан мекунад дар бօғ пайғоми сабұх.
Бодаро лабрез күн, соқй, ки бар майхорагон,
Турфатулайне бувад оғозу анчоми сабұх.
Бахри сайди андалебон әхтиёчи дом нест,
Дар гулистон барги гул шуд ҳалқаи доми сабұх.
Аз фурұғи рүйи шабхезон ба сони Офтоб,
Нур меборад чу борон бар дару боми сабұх.
Базми моро нест гар шамъе саҳарғаҳ, гұ мабош,
Таъна бар Хуршед дорад бодаи чоми сабұх.
Кам найй аз булбуле, Махфй, баровар нолае,
Бар хирадмандон ҳаром аст хоби ороми сабұх.

Чӣ гуна номи ту орем бар забон густоҳ,
Ки номи ту натавон бурд ҳар замон густоҳ.
Тавофи Каъбаву майхона аз бурун кардам,
Даруни хона бошад чу меҳмон густоҳ.
Ба гайри куввати бозуи ишқ кудрат нест,
Ки мурғи рӯҳ нишинад бар ошён густоҳ.
Шаби висол нигах дор, дида, поси адаб,
Ки андалеб набошад ба ғулруҳон густоҳ.
Чӣ ҳикмат аст надонам, ки бо сипехри баланд,
Ситорагон ҳама маҳҷубу осмон густоҳ.
Ту Юсуфиву чӣ Юсуф, ки мисриён яксар,
Ба нози ҳусни ту карданд накди чон густоҳ.
Маҳоли акл бувад арзи ҳоли худ, Махфӣ,
Ба даргахе, ки дар он нест посбон густоҳ.

Бар ёди ту шаб сели сиришкам чигарӣ буд,
К-аз мавҷаи хун киштии чашмам сафарӣ буд.
Ҳар тарф, ки андешаи ман соҳт шикастам,
Чун кори маро умр ҳамин шишагарӣ буд.
Аз оташи ғам гарм нашуд ин дами сардам,
Азбаски ба оҳам асари беасарӣ буд.
Бигсехт нафас силсилаи оҳ, в-агарна
Ин силсила то кунгураи Арши барӣ буд.
Ангушти таассуф бигазидему гузаштем,
Бар умри талафкарда, ки дар бехабарӣ буд.
Гардида маро дидай Яъқуб кучо рафт,
Он буд, ки оғӯши насими сахарӣ буд.
Махфӣ, ба рухат пардаи уммед дариданд,
Аз яъс чу корат ҳама дар пардадарӣ буд.

Аз дарди дилам мурги ҳаворо кӣ хабар кард?
Дар боғи дилам боди саборо кӣ хабар кард?
Бахти сияҳам буд ниҳон аз назари ҳалқ,
Шабро кӣ нишон доду азоро кӣ хабар кард?
Бо ҷавру ҷафо буд диламро сари лутфат,
З-ин воқеъа арбоби вафоро кӣ хабар кард?
Барҳам шудани зулфи ту ҷамъияти дил буд,
Бо шарм кӣ ин гуфту ҳаёро кӣ хабар кард?
Аз рӯйи риёе, ки ҷафои ту маро буд,
Ғаммоз кӣ шуд, рӯву риёро кӣ хабар кард?
Ман будаму андешаи иқлими қаноат,
Кӣ арз ба шаҳ карду гадоро кӣ хабар кард?
Махфӣ, ба ту дар ҳоб намуданд давое,
Бо дард чӣ кас гуфту балоро кӣ хабар кард?

Рұзи навмәді чу ояд, ошно душман шавад,
Фам чудо, шодій чудо, давлат чудо душман шавад.
Хар кій пеш аз вакт дармонхөхи дарди сар шавад,
Гар ҳакимаш Буалій бошад, даво душман шавад.
Чун зи булбул баҳт баргардад ба рағми бөгбон,
Хүсни гулро чунбиши боди сабо душман шавад.
Рұ ба сүйи хар кій орам, рұ бигардонад зи ман,
Баҳт чун гардад забун, бар тан қабо душман шавад.
Бар муроди мо вазад дарҳам агар боди мурод,
Дар мұхити оғият ҳам ноҳудо душман шавад.
Нест, Махфій, дар дили мо бо касе чун душманий,
Хар кій бо мо душман аст, үбо Худо душман шавад.

Аз чафо ахли вафоро нақзи паймон кай шавад,
Чонсупори теги истиғно пушаймон кай шавад.
Ошиқонро хохише чуз хохиши маъшук нест,
То гулистон нашкуфад, булбул газалхон кай шавад.
То парешонӣ нагирад дар парешонӣ камол,
Чамъи чамъият ба ҳам дастуғиребон кай шавад.
Нестӣ омад вучуди ҳастии ахли вучуд,
Кофар аз ҳарфи мусалмоне мусалмон кай шавад.
Гиряро доруи гам гӯянд, ҳарфе беш нест,
Ҳар ҷароҳат судаи алмоси дармон кай шавад.
Талхии заҳри шикебой калиди қуфлҳост,
Кори бесомону бесабрӣ ба сомон кай шавад.
То нагардад шӯълаафрӯз оташи деги ҳасад,
Нархи Юсуф бар сари бозор арzon кай шавад.
Дар мазоҷе дарнаёяд то таоми бенамак,
Ҳочати дasti татовул бо намакдон кай шавад.
Лаззати дарде агар ёбам, ба сад ҷон меҳарам,
Чинси ноёб аст, эй Махфӣ, фаровон кай шавад.

Бар муроди мо на ин гардуни дун кам меравад,
Бар муроди дигарон ҳам гардани ҳам меравад.
Ин дилозорй фалак бо мо на танҳо мекунад,
Расму оин аст, к-аз даврони Одам меравад.
Нестам озурдахотир чун ба даври рӯзгор,
Шодмонӣ даст дар оғӯши мотам меравад.
Нозанион по ниҳанд аз ноз ҳар ҷо бар замин,
Ҳамчӯ Мачнун сад ҳазоронро фароҳам меравад.
Нест ў бедарди заҳми ишқро лаззатшинос,
К-аз паи Исои Марям баҳри марҳам меравад.
Шишаро бикшо даҳан, соқӣ, ки аҳли завқро,
Ҳайф меояд бар он умре, ки бо гам меравад.
Тарки худрой намо, эй дил, ки дар даргоҳи ишқ,
Ҳар кӣ меояд зи худ бегона, маҳрам меравад.
Махфиё, наздики аҳли ҳиммат аз беҳимматист,
Бар забон онро, ки зикри номи Ҳотам меравад.

Рози ту каломест, ки тафсир надорад,
Нози ту паймest, ки тактир надорад.
Бикшаст хирад хомаву бигрифт давотам,
Дар кунҳи камоли ту, ки таҳрир надорад.
Масчуди кавокиб шудани Юсуфи хуснат,
Равшан шуда хобест, ки таъбир надорад.
Сад сол дар ин раҳ накунад марҳалае тай,
Гар роҳрави ишқи ту шабғир надорад.
Ранчидан маъшуқ ба гайр аз гунаҳи мо,
Такдири аласт аст, ки тадбир надорад.
Савдои сари зулфи ту дар сина ниҳонӣ,
Дар пои диле айб, ки занҷир надорад.
Дар мазҳаби мо дам задан аз ишқ ҳаром аст,
Мурге, ки ҳавои гули Кашмир надорад.
Аз чунбиши боде, ки туро хона ҳароб аст,
Ин хонахароб ин ҳама таъмир надорад.
Махфӣ, ба ҳазон соз, ки бӯстони таманно,
Чун нақши хаёлест, ки тасвир надорад.

Фигони булбулон имшаб ба ҳар гулшан асар дорад,
Магар дарду алам охе ба дунболи сахар дорад.
Ба кини ман камар баста, магар ин бахти баргашта,
Ки аз рӯзи дигар ҳар рӯз чонамро батар дорад.
Гаҳе парвона месӯзад, гаҳе шамъ аз чудоихо,
Ба олам ҳар киро бинӣ ту доғе бар чигар дорад.
Ба чонам кай шавад хосил ба осонӣ, ки шуд умре,
Ситам аз рӯйи қудрат даст бо ман дар камар дорад.
Магар ҷашм аст сар то пойи ин ҷарҳи ҷафопеша,
Ки ҳар ҷо меравам ин қаҷниҳодам дар назар дорад.
Шудам Яъқуби ҳичрону наёмад буйи пироҳан,
Писарро нест он меҳре, ки дар хотир падар дорад.
Ҷафоҷӯё, ситамгоро, ҳазар аз оҳи мазлумон,
Ки тири оҳи мазлумон ниҳон дар санг асар дорад.
Ба кори кас намеояд ҳунар, Махфӣ, дар ин олам,
Хари Исо ҳунарманд аст, гар дар киса зар дорад.

Аз онам мурги дил имшаб сүйи гулзор меояд,
Ки бо боди сабо бүе зи зулфи ёр меояд.
Машав озурдадил, Мачнун, зи санги күдакон ҳаргиз,
Ки з-инсон бар сари ошиқ бало бисёр меояд.
Зи бас Фарход зад теша ба күхи Бесутуни ишк.
Ҳанұз аз Бесутун он нолаҳои зор меояд.
Сари осудагй дорй, сари ахли маломат шав,
Ки бар сар ҳар кй ояд бар сари дастор меояд.
Чй ғам гар бар сари күят зи занчири қунун оям,
Бараҳман ҳам ба гирди Каъба бо зуннор меояд.
Забун з-ин аст гар ҳар рұз аз рұзи дигар толеъ,
Чаро чанде маро имсол ёди пор меояд.
Гурӯхи офијаткешон ҳазар аз мавчаи түфон,
Ки аз дарёи қашмам чўйи хун бисёр меояд.
Ба тавфи каъбай Лайлй аз он Мачнун намеояд,
Ки Лайлй ҳар нафас дар дидаш сад бор меояд.
Сари дори муҳаббатро шариъатдон муҳайё кун,
Ки Мансури дигар инак ба пои дор меояд.
Ба вақти нотавониҳо зи болинам макаш доман,
Ки қувват дар аёдат бар тани бемор меояд.
Намедонам чй сир аст, ин ки дар дайру ҳарам, Махфй,
Ба гүш аз ҳар тараф овози истиғфор меояд.

Зи хуни дил чигарро дом карданد,
Шароби ишқ онро ном карданд.
Дилу чон мегудозад оташи ишқ.
Ҳаваснокон хаёли хом карданд.
Хуморолудагони бодаи ишқ,
Ба чои бода хун дар чом карданд.
Ба қасди сайди дилҳо нозанион,
Сари зулфи парешон дом карданд.
Ҳаловатдидағони шарбати ишқ,
Зи захри ноб шириң ком карданд.
Мұхаббат чок зад домони Юсуф,
Зулайхоро абас бадном карданд.
Касонеро расад лофи мұхаббат,
Ки чон таслимі як ибром карданд.
Сиришки дидаро бо оташи дил,
Мураккаб карда ҳичрон ном карданд.
Дигар, Махфй, чй фикри сангу ном аст,
Ҳарифон чун туро бадном карданд.

Душ обе бар рухи зардам зи чашми тар заданд,
Аз гули гулзори ишқам дастае бар сар заданд.
З-аввали шаб дидаву дил дар хаёли диди дўст,
То тулӯни субҳ аз хуни чигар соғар заданд.
Мурдам аз лабташнагию тар накардам кому лаб,
Чоми истигнои ман бурдану бар Кавсар заданд.
То бихонам хутбаи ишқи туро пинҳон зи халқ,
Дар даруни каъбаи дил баҳри ин минбар заданд.
Ҳар кӣ чун Мачнун ба водии муҳаббат по ниҳод,
Бар сари хори мағелон баҳри он наштар заданд.
Бар дили мо дар даруни сина аз мижгони ноз,
Нозанинон новаке бар новаки дигар заданд.
То нагардад воқифи роҳи муҳаббат ҳеч кас,
Шабравон занчир дар пои дили раҳбар заданд.
Аз дари дайру ҳарам азбаски ҳочат хостам,
Куръаи корам ба акси мӯъмину кофар заданд.
Аз даруни каъбаи мақсад нашнида ҷавоб,
Дардмандони муҳаббат ҳалқаҳо бар дар заданд.
Баски менолад дилам дар сина аз аҳли ситам,
Доди ман доданду бар аъдои ман ҳанҷар заданд.
Аз фурӯғи партави рӯйи паризодон чунин,
Оташи бетоқатӣ дар синаи Озар заданд.
Кӯч кун, Махфӣ, аз ин водӣ, ки арбоби ҳимам,
Хаймаи ворастагӣ дар водии дигар заданд.

Дур бод аз тан саре, к-ороиши доре нашуд,
Бишканад дасте, ки хам бар гардани ёре нашуд.
Дар қиёмат сар чї сон берун кунад аз чайби хок,
Синаи он кас, ки доги лоларухсоре нашуд.
Дар назар шоҳид надорӣ, дида аз олам бипӯш,
Кур беҳ чашме, ки лаззатгири дидоре нашуд.
Сад баҳор охир шуду ҳар гул ба фарқе чо гирифт,
Ғунчай доги дили мо зеби дасторе нашуд.
Ҳайф бар аммолаи зоҳид, ба чандин печутоб
Риштаи тасбеҳ гашту тори зунноре нашуд.
Ҳар матоеро ҳаридорест дар бозори даҳр,
Пир шуд Зебуннисо, ўро ҳаридоре нашуд.

Эй дил. биёву хонаи умрат хароб гир,
Бар ёди рафтагон ду-се чоми шароб гир.
Фурсат шумар ғанимату дарёб файзи умр,
Гул чин ба рағми булбулу булбул ба хоб гир.
То кай барои дона ту бошӣ асири дом,
Эй мурғи дил, бар оташи ҳасрат кабоб гир.
Мурладиле, ки чехра намояд, хубоб дон,
Ҳар меҳнате, ки рӯ бидиҳад, мавчи об гир.
Бар корубори ҳеч кас ангушти рад манех,
Ҳар заррае ки ҳаст, Махӯ Офтоб гир.
Аз гардиши замонаву гардун машав малул,
Ин киштзори тухми надомат шароб гир.
Бар рӯйи хеш меҳнати айём дарписанд,
Ҳар мушкиле ки рӯ бидиҳад, фатҳи боб гир.
Ҳар пардае, ки аз руҳи мақсад барфитад,
Бар чехраи муроди худ онро никоб гир.
Махфӣ, биё ба арсаи девони мулки Ҳинд,
Мардона ҳар савол ки дорӣ, ҷавоб гир.

Саду як газал

Эй мунааввар аз рухат ҳар рӯз айвоне дигар,
В-эй чамолат ҳар шабе шамъи шабистоне дигар.
Субҳи содикро намози шом аз айвони ҳусн,
Бар хилоли абруят хуршеди тобоне дигар.
Ноқае гумкарда роҳи Каъба, Лайлиро чӣ ғам,
Каъбаи дилро бувад раҳ бар биёбоне дигар.
Панча зад дасти таманно боз дар занчири зулф,
Дил гарав кардам ба пеши номусалмone дигар.
Оташи намрудиёнро «ло ухибб-ул-офилин»,
Бар Халили ҳуд кунад ҳар дам гулистоне дигар.
Ноҳудо гар Нӯху гар Хизр аст дар дарёи ишқ,
Печиши ҳар мавҷ бошад мавҷи тӯфоне дигар.
Лаҳти дилро з-у гарав банди ману мижгони ман,
Бар сари ҳар хор дорам рашки бустоне дигар.
Мӯҷизи пайгамбарӣ ҳуснат, ки имон оварад,
Дар ҳами ҳар тори зулфат кофаристоне дигар.
То нишон аз Мисри ҳастӣ ҳаст, ихвонони даҳр,
Аз чаҳ андозем ҳар дам моҳи Канъоне дигар.
Бар дилам, Махфӣ, сабук шуд бори ғам аз оҳи сард,
Кош мебудӣ маро оҳи парешоне дигар.

Мурдам аз заъфи хумору ташнаи комам ҳанӯз,
Мағз шуд дар устухонам пухтаву хомам ҳанӯз.
Шухраи оғоқ гаштам дар мусибат доштан,
Ҳамчӯтифлон дар раҳими даҳр гумномам ҳанӯз.
Дарнавардиам биёбони адамро сарбасар,
Монд зери пардаи оғоз анҷомам ҳанӯз.
Нотавониҳо чунонам кард, қ-аз заъфи бадан,
Дод сайёдам начот аз меҳр дар домам ҳанӯз.
Шуд тиҳӣ хумхонаву паймонаи май баршикаст,
Ман дар ин даври мусалсал заҳрошомам ҳанӯз.
Дил зи дастам рафтгу савдои чунунам дар сар аст,
Талхии комам ба кому толиби комам ҳанӯз.
Офтоб ояд бурун, Махфӣ, ман аз бими асас,
Ҳамчӯ дарди дил ҷигар бар гӯшаи бомам ҳанӯз.

Аз он гүям сухан ман камтар имрүз,
Ки дорам ишки дигар бар сар имрүз.
Саманди ҳиммати хуш кардаам зин,
Фалакро мениҳам чул бар хар имрүз.
Чунон талхии айёмам рабуда,
Ки заҳр аст дар мазоқам шаккар имрүз.
Намедонад касе қадрам, в-агарна,
Манам оинаи Искандар имрүз.
Задам сарпанчае бо турраи зулф,
Зи ту гаштам мусалмонкофар имрүз.
Ҳама хандон зи ман, гирён дар ин базм,
Магар зоидаам аз модар имрүз.
Пас аз умре ба бозӣ ҷеҳраи бахт,
Бурун меоварам аз шащдар имрӯз.
Биё Мачнун, ки Махфӣ аз назарҳо,
Манам дар роҳи водӣ раҳбар имрӯз.

Зоди рохи ишқи Мачнун чашми гирён асту бас.
Ошиқонро маскану маъво биёбон асту бас.
Гар вазад боди муроде ҳам наёяд бар канор,
Киштии мо номуродон мавчи тӯфон асту бас.
Мешунидам ҳуснро сомони он дил бурдан аст,
Чун бидидам турраи зулфи парешон асту бас.
Сими даст афшон чӣ меҳоҳӣ, ки баҳри имтиҳон,
Сими холис чехрай сими ятимон асту бас.
Гах никоби рӯю гоҳе доми дилҳо мешавад,
Ҳуснро ҷамъият аз зулфи парешон асту бас.
Андалеб, аз бевафоиҳои гул ин шиква чист?
Шоҳиди гул дар вафо ҷоки гиребон асту бас.
Нолаву афгони ту пӯшида, Махфӣ, то ба кай,
Зинати гул дар ҷаман аз андалебон асту бас.

Аз дили ғамдидай, ҳоли дили пурхун мапурс,
Дар даруни хонай, аз мардуми берун мапурс.
Ҳеч кас дар ҳеч гоҳ аз ҳоли дил огох нест,
Нози Лайлӣ бину аз ҳоли дили Мачнун мапурс.
Ҳарчи пеши ман бувад, аз қуввати толеъ бувад,
З-ин парешноии ман аз гардиши гардун мапурс.
Хонумонам рафт барбоду ситам, эй ҷашми тар,
Чун намепурсад касе аз ман, ту ҳам акнун мапурс.
Рашки дарёи муҳит аст ашқи гавҳарбори ман,
Дида аз ман қиссаи афзуний Ҷайхун мапурс.
Рӯзгоре шуд, ки ман дурдикаши майхонаам,
Махфиё, дар базми ман аз бодаи гулгун мапурс.

Эй дил, асири доми ҳавову ҳавас мабош,
Фофил зи ёди ҳамнафасон як нафас мабош.
Саргашта рўзу шаб ба таманнои ин чаҳон,
Бо нолаҳои зор ба сони ҷарас мабош.
Бар орзум ботили худ остин фишон,
Дар зери пову дасти ҳар ҳору ҳас мабош.
Макшо забон ба гуфтушунуди ҳавои нафс,
Чун мурғи нуктасанҷ асири қафас мабош.
Хоҳӣ ки обрӯй нарезӣ ба зери хок,
Бар суфраи замонаи дун чун магас мабош.
Махфӣ, зи номуродии айём нола чист,
Гар бар муроди хеш наравад, дастрас мабош.

Ошиқам, ошиқ, маро гар чон набошад, гү: мабош,
Дарди ошикро агар дармон набошад, гү: мабош.
Ҳар баҳореро чу осеби ҳазоне дар пай аст,
Фунчай дил гар маро хандон набошад, гү: мабош.
Ман ки чун парвона бар оташ задам ҳудро чу шамъ,
Бар сарам гар маҳраме гирён набошад, гү: мабош.
Ман ки додам дил ба савдои париранёни Ҳинд,
Рози пинҳонам агар пинҳон набошад, гү: мабош.
Киштии умрам фано шуд дар муҳити орзу,
Дидаро гар мавҷаи тӯфон набошад, гү: мабош.
Дил чу шуд сайди муҳаббат дар раҳи уммеду бим,
Мар варо маскан биёбон он набошад, гү: мабош.
Дар фироқат дил зи дастам рафту чон ҳам меравад,
Дар тани бечони ман гар чон набошад, гү: мабош.
Дар раҳат хуни ҷигар аз ҷашми дил афшондаам,
Гар ба хун оғуштаам, мижгон набошад, гү: мабош.
То ки маҳкуми саги нафсем, Махфӣ, ин қадар,
Гар сагеро қурдати фармон набошад, гү: мабош.

Агар ошиқ шудӣ, девона мебош,
Гаҳе булбул, гаҳе парвона мебош.
Агар дар сар туро савдои ишқ аст,
Чу Мачнун аз хнрад бегона мебош.
Ба бегона агар дардошной,
Зи базми ошно бегона мебош.
Гулистон пургулу мино пур аз мул,
Ба рағми булбулон мастана мебош.
Макаш бори маю соқиву мино,
Пур аз хуни чигар паймона мебош.
Ба водии муҳаббат з-оташи ишқ,
Гаҳе гофил, гаҳе девона мебош.
Кушояд ҳар кӣ бандад дар ба рӯят,
Махӯр, Махфӣ, ғаму мардона мебош.

Агар мардī, ба раҳ мастона меракс,
Ба пеши маҳраму бегона меракс.
Мұхаббат ҳар кучо базме кунад гарм,
Ба сони булбулу парвона меракс.
Машав аз баҳри дона сайди сайёд,
Чу мургони чаман бе дона меракс.
Либоси оғият берун күн аз бар,
Чу оқил пеши ҳар девона меракс.
Чу Мачнун аз вафо дар қазбаи ишк,
Ба ҳар вайронай ин хона меракс.
Ба базми май бинеҳ бар лаб лаби чом,
Ба ёди шишаву паймона меракс.
Бигардад гар туро вайрона маъмур,
Хумоосо дар ин вайрона меракс.
Мадех, Махфй, зи каф ҷоми муҳаббат,
Миёни ошиқон мастона меракс.

Ҳар киро гарм аст бо зулфи парешон ихтилот,
Нест чун бегонагон онро ба хешон ихтилот.

Гар дар ин гулшан сари парвоз дорй, андалеб,
Боядат бо хору гул пайваста яксон ихтилот.

Рахнаварди ишкро дуриву наздикй яkest,
Нест Мачнуно ба водй чуз ба чонон ихтилот.
Ҳар киро дар сар фитод андешаи савдои ишк,
Нест онро чуз ба охуи биёбон ихтилот.

Кунчкови захми дил аз баҳри дармон то кучо,
Захми теги ёрро набвад ба дармон ихтилот.

Ноқа саргардон макун, Лайлӣ, ки Мачнуни туро,
Нест дар водй ба гайр аз ҷашми гирён ихтилот.
Бе муруват ин тағофул ҷанд дар дарбони васл,
То ба кай бошад маро бо дарди ҳичрон ихтилот.

Гарчи дардолудаам, дармон наҳоҳам аз касе,
Нест бемори муҳаббатро ба дармон ихтилот.

Умр шуд сарфи фузулӣ, Махфиё, бикшой ҷашм,
То ба кай бошад туро бо булфузулон ихтилот.

Гарчи бо бахти сияҳ дасту гиребонам чу зулф,
Дар талоши хештан бар хеш печонам чу зулф.
Бар рух аз ашки надомат хатту холе мениҳам,
Чехраори рухи бахти парешонам чу зулф.
То нагардад ранг-ранги моҳи гулгун офтоб,
Соябони чехраи хуршеди тобонам чу зулф.
То нагардад чашми имову ишорат ошно,
Посбони сурати зебои хубонам чу зулф.
Бахри таъйиди дилам доноие даркор нест,
Пой дар занчир ёри наварӯсонам чу зулф.
Фам физояд бар дили гамдидагон аз сӯҳбатам,
Доми дилҳои гамолуди асиронам чу зулф.
Нест, Махфӣ, хотирам озурда аз ошуфтагӣ,
Сунбули лабташнаи ҷоҳи занахдонам чу зулф.

Омад баҳору дод ба гулшан нидои ишқ,
Булбул ҳазор нола бисозад навои ишқ.
Нашъунамо чу сабзаам аз хок бардамид,
Ёбам аз тарашибүхи обу ҳавои ишқ.
Бехуда ковиши ту ба набзам, табиб, чист?
Дармони дардро накунад чуз давои ишқ.
Хоҳӣ ба сабр хӯ куну хоҳӣ ба оби чашм,
Чуз хуни дида ҳеч набошад давои ишқ.
Дар Бесутун ба ҳасрати дидор чон супурд,
Фарҳоди номуроди ту аз нолаҳои ишқ.
Мачнун аз он ба дидаи Лайлӣ зи хуш рафт,
К-ояд садои дард зи бонги дарои ишқ.
Киштӣ агар шикаст, надорем биму ғам,
Бар сар мулозим аст маро ноҳудои ишқ.
Ёрону базму бодаву ҳангоми оғият,
Махфиву дарду меҳнати беинтиҳои ишқ.

Эй дар хами зулфи ту парешон дили ошиқ,
В-эй пеши гули рўйи ту ҳайрон дили ошиқ.
Обе ки ба сад хуни чигар ёфт лаби Хизр,
Дидаст дар он чоҳи занахдон дили ошиқ.
То зулфи ту сарриштаи зуннори бутон аст,
Ҳаргиз нашавад моили имон дили ошиқ.
То гашт лаби лаъли ту ҳамрози такаллум,
Хуни дили ман хурд ба домон дили ошиқ.
Махфӣ, ба сари дор бирав ҳоҳ биёvez,
Аз кардаи худ нест пушаймон дили ошиқ.

Сазад мурғи чаманро мотами ашк,
Ки гул хуррам шавад аз шабнами ашк.
Набурдй раҳ ба водии мухаббат,
Агар Мачнун набудй ҳамдами ашк.
Зи гиря дидаро ҳар дам хаёл аст,
Акоиб олам аст, ин олами ашк.
Машав ғаммоз, эй дил, нола кам кун,
Ки набвад гайри дида маҳрами ашк.
Бирез, эй дида, гар дорй сиришке,
Ки хандад ғунчай гул аз нами ашк.
Бигириям ҳамчу шамъ аз оташи дил,
Бинолам ҳамчу булбул дар ғами ашк.
Зи дида ашки ҳасрат рез, Махфй,
Ки дорам бори дигар мотами ашк.

Эй рүйи зебои туро рашки гулистон дар бағал,
В-эй қадди раънои туро сарви хиромон дар бағал.
Ҳар чашми гирёни маро сад ҷӯйи хун дар остин,
Ҳар новаки нози туро сад тири мижгон дар бағал.
Нозам ба чашми ошиқе, к-аз гиря дар зиндони ишқ,
Дорад зи ашки лолагун рашки гулистон дар бағал.
Булбул бувад сайри чаман, к-аз ашки хунолуди ман,
Дар дида дорам аз сабо сад боғу бустон дар бағал.
Гар Юсуфи вақти худӣ ғофил зи ихвонат машав,
Зоро ки доранд аз ҳасад сад ҷоҳи Канъон дар бағал.
Махфӣ ба зиндони чафо аз дасти бедоди ғамат,
Чун гунча дорад ҷайби гул сад ҷоҳи пинҳон дар бағал.

Дар ҳусн нишастаам ҳама аз орзуи дил,
Дорам ба оби дида ҳама шаб шустушүйи дил.
Аз бас зи дарду меҳнати ҳичрон гиристам,
Як қатра хун намонд маро дар сабүйи дил.
Гаштам чунон заъиф, ки дар тан нишон наёфт,
Чандон ки кард пайки ғамат ҷустуҷүйи дил.
Сузад ҳазор хирмани ғамро ба як нафас,
Сар барзанад чу шӯлаи оҳ аз гулуйи дил.
Бас мурги дил ба гиря зи ҳачри ту хӯ гирифт,
Хоҳам ки рӯи дида гузорам ба рӯйи дил.
Чонон ба базми бодаву ҳамгом бо рақиб,
Махфиву дурди ишқу ҳамон гуфтугүйи дил.

Саду як газал

Гар сабо орад ба гулшан муждаву пайгоми гул,
Бишкуфад дил андалебонро чу гул аз номи гул.
Нолаву зорй намеояд ба гүш андар чаман,
Шуд магар булбул асири ҳалқаҳои доми гул.
Боғбон фурсат ганимат дону гул чин аз чаман,
К-эътимоде нест бар оғозу бар анҷоми гул.
Бишканад гар согари мо дар чаман, соқӣ, чӣ бок?
Метавон нӯшид майро нимшаб аз ҷоми гул.
Фунча бикшояд, чу бикшояд лабат дар бӯстон,
Дар такаллум аз табассум то дихад инъоми гул.
Шиша базморову гул хандону булбул дар сухан,
Нест ҳангоми ҳарифон беҳтар аз ҳангоми гул.
Гул ба булбул бод арzonиву булбул дар чаман,
Зон ки моро нест, Махфӣ, тоқати иброми гул.

Ту ҳам чониву ҳам чононаи дил,
Хаёлат меҳмони хонаи дил.
Зулайховор аз тасвири ҳуснат,
Мунакқаш кардаам кошонаи дил.
Муҳаббат ҳар кучое мекунад гарм,
Туй шамъу манам парвонай дил.
Макун, сокӣ, дилам хун баҳри ҷоме,
Ки шуд пурхун дилу паймонаи дил.
Чу Мачнун оқибат Махфӣ ба ҳар кӯ,
Маро шуд бармalo афсонай дил.

Гах чу Мачнун зи чунун домани сахро гирам,
Гах чу Лайлӣ зи алам турраи Лайло гирам.
Гах занам панчаи уммед ба сарпанҷаи яъс,
Гоҳ домони таманно ба таманно гирам.
Гах ба нохун чигари ҳавсаларо бишкофам,
Гах зи беҳавсалагӣ дасти атиббо гирам.
Гоҳ аз оташи дил нур ба зулмат бахшам,
Гоҳ аз бахти сияҳ партави байзо гирам.
Гоҳ дар буткада зуннор ҳамоил созам,
Гоҳ дар каъбаи дил рӯйи мусалло гирам.
Бар хилофи асари мӯъциза носур кунад,
Марҳами заҳми ҷигар гар зи Масеҳо гирам.
Гах чу Фарҳод дили санг ба фарёд орам,
Гоҳ чун теша бағал бо дили хоро гирам.
Гоҳ чун шамъ зи сар то ба қадам даргирам,
Гоҳ аз хуни ҷигар согару саҳбо гирам.
Гоҳ аз нолаи дил кӯҳ дарорам ба фиғон,
Гоҳ аз гиря қарори дили хоро гирам.
Чӣ кунам баҳти забун, ҷарҳи ҷафопешаи ман,
Аз ҷаъифӣ натавонам раҳи уқбо гирам.
Обрӯ рехтаам бас зи мазаллат бар хок,
Хоҳам оташ шаваму бар ҳама аъзо гирам.
Беш аз ин нест маро токати дурӣ зи дарат,
Ҳиммате дех, ки ба роҳат сари савдо гирам.
Аз гадоёни туам шоҳи ҳурросон мададе,
Ки чу мурғони ҳарам дар ҳарамат ҷо гирам.
Нест Ҳаҳфӣ чу маро кудрати гуфткор охир,
По ба домон қашаму домани Ҷавло гирам.

Чунунам мезанад бар сар. Ватан вайрона меҳоҳам,
Аз ин ноҳақшиносон хешро бегона меҳоҳам.
Ба хун оғушта болу пар ба хоки роҳ мегалтам,
Адои ғамзае з-он нарғиси мастона меҳоҳам.
Бар оташ мезанам худро, надорам боли парвозе,
Ба пеши шамъи рӯят ҳиммати парвона меҳоҳам.
Гирифтам ончунон улфат ба лаззатҳои ваҳму ғам,
Ки гӯши оғиятро гарди ин афсона меҳоҳам.
Ба рағми ақл якчанде сари ошуфтагӣ дорам,
Даруни сина чун Мачнун дили девона меҳоҳам.
Сари бадмастие дорам ба бадмастони ин мачлис,
Пур аз хун дар суроҳӣ соғару паймона меҳоҳам.
Зи абнои замон, Махфӣ, чунон озурдадил гаштам,
Ки пок аз мардумони дида худро хона меҳоҳам.

Мо дил ба ғамат пеши таманно наниҳодем
Мо сар ба ҳавас дар сари савдо наниҳодем.
Мачнуни чунунему вале бо адаби ишқ,
Густоҳ қадам дар раҳи сахро наниҳодем.
Мо ташналабонем дар ин бодия, аммо
Бе ҷашми таре рӯй ба дарё наниҳодем.
Мо чуръакашони май ишқем, ки маҳмур,
Мурдему лабе бар лаби мино наниҳодем.
Ҳар ҷо ки ниҳодем қадам, хори ситам буд,
Бе обилапой ба замин по наниҳодем.
Маҳфӣ, ба фифон кӯш дар он марҳала имрӯз,
Зоде зи барои раҳи фардо наниҳодем.

Боз меҳоҳам зи нав мотамсарое хуш кунам,
Баҳри таскини чунунам хоки пое хуш кунам.
Ноҳуни ошуфтагӣ бар риштаи чон мезанам,
Қ-аз барои мурғи дил созу навое хуш кунам.
Бо язиди нафс меҳоҳам сафороӣ кунам,
Баҳри оини шаҳодат Карбалое хуш кунам.
Гар матои корвони Мисри мо шояд сабо,
Пеши ман баҳри фифон бонги дирое хуш кунам.
Бар тани ман мӯ ба мӯ аз сӯзи дил афгор шуд,
Баъд аз ин бояд маро дорушшифое хуш кунам.
Гоҳ дар базму гаҳе дар водию гаҳ дар ҳарам,
Ҳамчӯ Мачнун аз чунун ҳар рӯз ҷое хуш кунам.
Дар раҳи бегонагӣ оинаи дил шуд сиёҳ,
Меравам, Махфӣ, ки тарзи ошное хуш кунам.

З-андоза бурун дар дил андұху ғаме дорам,
Дар сина ба ҳар узве пинҳон аламе дорам.
Бас хуни чигар ояд аз гиря ба чашмонам,
Аз ҳар мижае хоре, құе зи наме дорам.
То чанд тавонад дүхт қарроҳ ниҳон захмам,
Бар ҳар сари мұ аз ғам захму аламе дорам.
Дар қайди каманди ишқ афтодаму озодам,
Дар сояи сарвеам, гар пушти ҳаме дорам.
Имрұз агар кардй бар мо ситаме бигзашт,
Андешаи фардо кун ман ҳам ҳакаме дорам.
Чон додаму мурғи дил дар пои ту афкандам,
Бар суфраи ихлос аст гар бешу каме дорам.
Аз дуди кабоби дил аз аввали шаб то субх,
Афрошта бар гардун. Махфй, аламе дорам.

То маҳи ҳусни туро Ҳуршеди тобон дидам,
Дар лаби лаълат лаби лаъли Бадаҳшон дидам.
Бар рухи оинаат чашми нигаҳ бикшодаам,
Оби Ҳайвонро дар он ҷоҳи занахдон дидам.
Орзухоро зи дил яксар бурун афкандаам,
Юсуфи максудро дар ҷоҳи Канъон дидам.
Дар муҳаббат дасти худ аз қуфру имон шустаам,
Мурғи дилро сайди он зулфи парешон дидам.
Гар нағирад дасти моро ноҳудое, гӯ: магир,
Киштии уммеди худро гарки тӯфон дидам.
Бар ҷигар то новаки нози нигоҳат ҳурдаам,
Бар бадан ҳар мӯи худро неши пайкон дидам.
Махфиё, дар банди зулфат молу ҷон бигзоштам,
Мехнатободи ҷаҳонро ҷумла вайрон дидам.

Шаб аз дарди чудой то сахар фарёд мекардам,
Зи руйи орзуи худ висолат ёд мекардам.
Хучуми ғам шуд имшаб ончунон бар хотирам голиб,
Ки ҳар дам маргро бар худ муборакбод мекардам.
Ба дил нақши хаёли дидани руйи ту мебастам,
Ба уммеди висолат хотири худ шод мекардам.
Ба пеши шамъ ман имшаб ба ёди шамъи рухсораш,
Зи бас мурғи таманно аз қафас озод мекардам.
Чу мурғони қафас ҳар дам ба ёди гулшани рүят,
Фигони тозаро дар дил зи ту бунёд мекардам.
Агар дар кишвари хубон касе доди касе додай,
Зи бедоди паризодон ҳазорон дод мекардам.
Набудай сүз гар хуноби чашм аз гиряи Махфӣ,
Гулистоне ба ҳар вайроне обод мекардам.

Дар ишқи ту бекарор гаштем,
Рафтему ба ҳар диёр гаштем.
Бас доги ту бар чигар ниҳодем.
Доги дили рўзгор гаштем.
Водии фироқ гарки хун шуд,
Бас дидай ашкбор гаштем.
То доги ту бар чигар ниҳодем,
Аз зумраи эътибор гаштем.
Бар домани васли ёр наншаст,
Ҳарчанд ки чун губор гаштем.
Накшода дари мурод, Махфӣ,
Умре пайи рўзгор гаштем.

Чанд аз хуни чигар май дар аёғи дил кунам,
Сар ба зону то ба кай фикри димоги дил кунам.
Умр шуд сарфи чунуну нест аз маҳмил нишон,
Чанд саргардон дар ин водӣ суроғи дил дил кунам.
Хуни дил мерезаму турбат ба гулшан медиҳам,
Бар умеди он ки рӯзе сайри боғи дил кунам.
Баски дорад тирагӣ, аз ғам надорад равшаниӣ,
Партгави Хуршедро гар дар ҷароғи дил кунам.
Сухт сар то по дилу дафъи чунуну ғам нашуд,
Баъд аз ин ҳоҳам, ки Махфӣ, тарки доги дил кунам.

Зи бас афсурдагӣ дорам, хавои сардро монам,
Чунон коҳидаам аз гам, ки коҳи зардро монам.
Гаҳе дар доми ғам афтам, гаҳе сайди бало гардам,
Набинам рӯи озодӣ, асири дардро монам.
Нишони пойи маҳмилро наидам то ниҳам чашме,
Ман он саргашта Мачнуни биёбонгардро монам.
Маро ҳар қас ки мебинад, зи сӯям чашм мепӯшад,
Насими боғам, аз ҳорӣ ғубору гардро монам.
Гаҳе аз дарди дил сӯзам, ғаҳ аз дарди чигар нолам,
Наям як соат осуда, дили пурдардро монам.
Ба рӯйи таҳтаи ҳастӣ, дар оини парешонӣ,
Занам нақши парешон, мӯҳраҳои нардро монам.
Ба берангиву бебӯйӣ дар ин бӯстонсаро, Маҳфӣ,
Гули пажмурдаи гулҳои бодовардро монам.

Шаб ба ёди ту гули ашк ба домон кардам,
Хамчу мурғони чаман нолаву афғон кардам.
Чайби дил чок задам баски зи савдои ҷунун,
Дасти қудрат ҳамагӣ сарфи гиребон кардам.
Баргирифтам дили уммедин зи бегонаву хеш,
Мушкилоти дили ҳудро ҳама осон кардам.
Хуни дил баски ба руҳсори нигаҳ афшондам,
Сайргоҳи назар аз дида гулистон кардам.
Ковиши доги қуҳан баски ба ноҳун кардам,
Панҷаи даст чу сарпанҷаи марҷон кардам.
Ҷазбаи ишқ расондӣ ба сарам маҳмили дӯст,
Ман зи бесабрии ҳуд рӯ ба биёбон кардам.
Ҷон гаронмоя матоест, валекин Махфӣ,
Нархи ин ҷинс ба бозор ҳуд арzon кардам.

Бе гули рӯят наҳоҳам зинда чони хештан,
Файри гул булбул наҳоҳад ошёни хештан.
Нест боди субҳро дар гулшани ҳусни ту роҳ.
Кардай то зулфи мушкин посбони хештан.
Гар барояд чон зи тан, ҳасрат намеояд бурун,
Додаам чун магз ҷо дар устухони хештан.
Бурдаам гӯйи иҷобатро ба уммеди дуо,
Соҳтам то номи ту вирди забони хештан.
Ашк чун резад зи ҷашмам дар канори орзу,
Гар бурун орам зи дил рози ниҳони хештан.
Ҳамчӯ Махфӣ ҳеч кас дар ошиқӣ нарде набоҳт.
Боҳт андар нарди аввал ҳонумони хештан.

Булбул ба фифон чанд зи дидори гулистон,
То кай бувад ин равнақи бозори гулистон.
Эй дил, ба чафо соз. ки дар дидаи булбул,
Фарке набувад дар гулу рухсори гулистон.
Бастанд ҳарифон чу ба рӯям дари гулшан,
Чун хор нишастам паси девори гулистон.
Парвоз кунад мурғи дилам аз қафаси тан,
Доим ба ҳавои гули рухсори гулистон.
Гул чехра намояд чу ба наззораи булбул,
Хоре ки бувад бар сари бозори гулистон.
Шуд фасли баҳор аз чаману фасли ҳазон шуд,
То чанд тавон мурғ гирифтоти гулистон.
Махфӣ, макун асрори ниҳон фош, ки афғон,
Бегона бувад маҳрами асрори гулистон.

Зиндагонй чист? Дар пойи гулистон зистан,
Бо париран ба коми хеш мастан зистан.
Даъвии хусну ба рўйи хеш афкандан никоб,
Оби Ҳайвон ҳурдану чун Ҳизр пинҳон зистан.
Нест кори ҳар касе, ин шева маҳсуси ман аст,
Хуни дил нӯшидану ҳамвора хандон зистан.
Дар гулистон доштан сўхбат ба ночинсон, аз ин
Назди доно беҳтар аст танҳо ба зиндан зистан.
Навбахори умр бигзашту ҳазон шуд ин чаман,
Ҳамчу гул то чанд бо чоки гиребон зистан.
Баски оби дидай ман реҳт дар зинданни ҳачр,
Боядам чун Нўҳ андар мавчи тӯфон зистан.
Махфиё, расм аст арбоби хирадро аз қадим,
Бо дили пурдог чун зулфи парешон зистан.

Эй зиё Хуршеди тобонро зи Мохи рўйи ту,
В-эй Махи иди асирон гўшаи абруйи ту.
Дидаи маъниву сурат кард равшан ҳамчу шамъ,
Тутиёи дидаи кас гарди хоки кўйи ту.
Дашту сахрои қиёмат кард мисли навбаҳор,
Рехт азбас хуни мардум нарғиси ҷодуйи ту.
Субҳи айши ошиқон чун мотами шаб шуд сиёҳ,
То ниҳода зулфи мушкин рӯи худ бар руйи ту.
Аз ғами ишқи ту як дил дар ҷаҳон озод нест,
Як ҷаҳон дил гашта монанди сари ҳар мўйи ту.
Бо шаҳидони ғамат кори Масеҳо мекунад,
Мевазад ҳар гаҳ насими субҳидам дар кўйи ту.

Зад шұъла оташе ба дил, эй дида, об ку?
Эй дида, сели ашқи туро изтироб ку?
Гар нест ахди кайфи ғавонің чу кимиё,
Он нашъаҳои мастии ахди шубоб ку?
Халке зи зулми бекади гардун ҳароб шуд,
Инсоф дар саволу забони ғавоб ку?
Гуфтам шабе ба хоб бубинам рухи мурод,
Эй ғашми рүсиёх, туро баҳти хоб ку?
Ҳар дам аломуату нишони қиёмат аст,
Мехреву субҳи содиқи ў Офтоб ку?
Шуд нусхаи ҳисоби муфаттеҳ ба бекисоб,
Махфій, күчост ахли тамизу ҳисоб ку?

Фасли баҳор мерасад, бодаи хушгувор ку?
Бар сари раҳ нишаста гул, замзамаи ҳазор ку?
Гул ба чаман күшод даст, чодари чарх нилгун,
Соғари айш кард пур гунча зи май хумор ку?
Гашта ҳавои бӯстон тавбашикан зи шабнаме,
Созу навои булбулу соқии гулъизор ку?
Гул ба чаман күшода рӯ ваъдаи васл медиҳад,
Саҳл бувад нишастанам дидай интизор ку?
Булҳавасони ошиқе баста хино басе ба даст,
Дасти хино нигор нест, дасти ба хун нигор ку?
Гӯшанишини дил кунам дидай дил замонаро,
Баҳри намудани рухат қавл кучо, қарор ку?
Ваъда ба ишратам дихӣ фасли баҳори зиндагӣ,
Гардиши даври дунпараст, ин ҳама эътибор ку?
Эй, ки навишта медиҳӣ фатвӣ ба ихтиёри ман,
Дасти ман асту доманат, риштai ихтиёр ку?
Киштии мавчи оғият бар сари мавчи фитна аст,
Боди мурод дар кучо, равшании канор ку?
Махфӣ, агар ҷашидай ҷошний шаҳодате,
Равшании ҷароги ту лавҳи сари мазор ку?

Доим аз фиря бувад дида ба об олуда,
Тарки масть накунад лаб ба шароб олуда.
Шишаи ман зи майи хуни чигар лабрез аст,
Ман аз он менакунам лаб ба шароб олуда.
Мерасад буйи дил аз нолай зорам ба димог,
Буйи хуноб дихад сихи кабоб олуда.
Саргаронй наравад аз сари у то дами сур,
Дидаи бахт чу гардида ба хоб олуда.
Махфй, хар лахза ман аз бахт саволе дорам,
То ба як бор кунад лаб ба чавоб олуда.

Кай бесабаб моро чунин аз хок пайдо кардай,
Ту бар шиносои худ ин фитна барпо кардай.
Хам дину ҳам дил бурдай, ҳам қасди чонҳо кардай,
К-ин бо касе ҳаргиз накард, ту ончи бо мо кардай.
Бо он ки рӯ нанмудай аз як фиреби ваъдае,
Дар дидаи ҳар дидае худро тамошо кардай.
Бо он ки дар кавну макон имкон надорад ҷои ту,
Дар ҷашми ҳар соҳибдиле чун мардумак ҷо кардай.
Не тоқати биншастану не қуввати бархостан,
Бо ин зъиғифҳои мо моро шикебо кардай.
Девонагонро з-аблаҳӣ дар қайди ақл афкандай,
Фарзонагонро аз ҷунун саргарми савдо кардай.
Аз баҳри як бегонае бар ошно дар бастай,
Бо бутпарасте, кофаре ҷандон мадоро кардай.
Гоҳам парешон мекунӣ, гаҳ машқи тӯфон мекунӣ,
Эй рашки рӯзафзун, магар оҳанги сахро кардай.
Файзи қаломат мекунад ҳушӯр ҳар девонаро,
Махфӣ, дар эъҷози сухан кори Масеҳо кардай.

Сунбули зулфи туро нисбати мӯ, яъне чӣ?
Гули уммеди туро нашъай бӯ, яъне чӣ?
Ман кучову ҳаваси базми масаррат зи кучо,
Шиши бахти маро рохи гулӯ, яъне чӣ?
Дафъи сӯзи чигар аз гиряи мастона нашуд,
Оташи ишқи туро оби сабӯ, яъне чӣ?
Нест гар қасди Махӯ Мехр тавофи дари ту,
Рафтани шому сахар кӯй ба кӯ, яъне чӣ?
Карда тақлиди хату ҳусни ту Махфӣ, варна,
Рӯзу шаб ҳарду ба ҳам рӯй ба рӯ, яъне чӣ?

Эй булҳавас, чӣ шеваи Мачнун ҳавас кунӣ,
Бояд ба роҳи ишқ фифон чун ҷарас кунӣ.
Эй мурғи дил, зи шабнами ашкам баҳор гир,
То кай фифону нола ба кунҷи қафас кунӣ.
Аз ҷаври аҳли ҷавр чӣ фарёд мекунӣ,
Боре ба пеши одили фарёдрас кунӣ.
Сар бар хати итоату фармонбарӣ ниҳад,
Сокӣ, пиёларо чу ба коми асас кунӣ.
Махфӣ, чу гуфтугӯй ба ҷое намерасад,
Беҳтар к-аз ин ҳикояти беҳуда бас кунӣ.

Парвона, зи ишқ имшаб парвоз басе дорӣ,
Бо шамъ муқобил шав, гар дастрасе дорӣ.
То чанд тавон афғон дар кунчи қафас, булбул,
Сад шукр, к-аз ин олам кунчи қафасе дорӣ.
Бехуда дар ин гулшан то чанд фигон, булбул,
Оташ ба гулистон зан гар хору ҳасе дорӣ.
Ошуфтаву ғамгинӣ, пажмурдаву дилгирӣ,
Дониста шуд имрӯзам, к-андӯҳи касе дорӣ.
Бо бози ҳавас то кай дунболи шикор, эй дил,
Парвоз чӣ ҳоҳӣ гар боли магасе дорӣ.
Дар ваҳшату танҳой шарт аст ба ҳам будан,
Султони ақолимӣ гар ҳамнафасе дорӣ.
Махфӣ, ба чаман булбул шуд гарми тараб бо гул,
Ҳангоми баҳор омад, хез ар ҳавасе дорӣ.

Накардī ёди маҳчурон ба мактубе шуд айёме,
Агар қосид намеояд, ба дасти бод пайғоме.
Биё, эй мояи ороми дил, ором дех дилро,
Ки набвад беш аз ин бе ту маро сабреву ороме.
Агар аз шафқату давлат, ту алтофе намесозӣ,
Навозиш метавон кардан гадоёнро ба дашноме.
Ба қасди дидани Мачнун машав саргашта, эй Лайлӣ,
Ки набвад дар раҳи водӣ аз он бечора чуз номе.
Барояд Офтоб, эй маҳ, барои дидани рӯят,
Намояд гӯшай абру агар хусни ту дар шоме.
Биё соқӣ, лаболаб кун зи май соғар, ки меҳоҳам,
Лабе бар лаб ниҳам, дилро ба ёдаш бар лаби чоме.
Намедонам ман, эй Махфӣ, саранҷомам чӣ хоҳад шуд,
Ба кори худ чу мебинам, намебинам саранҷоме.

Эй сурати зебои ту оинаи осудағӣ,
В-эй нозу истиғнои ту ҳар рӯз дар бехудагӣ.
Афсурда месозад маро тарзи тағофулҳои ту,
Эй бевафо, то кай тавон дар паллаи фарсадагӣ.
Мачнунаму дорам ниҳон сад доги Лайлӣ бар ҷигар,
Бошад аз он ҷашме маро аз ғам ба хун олудагӣ.
Ҳар гул ки бинӣ дар ҷаман, дорад ниҳон доги диле,
Эй мурғи ҳушилҳон, мачӯ додги дилу осудағӣ.
Махғӣ, зи исён номаам гардид чун рӯйи сияҳ,
Эй рӯсияҳ, шарманда шав дигар аз ин олудагӣ.

Эй, ки аз зулфи сиях бар рух никоб андохтī,
Оташе дар синаи чони кабоб андохтī.
Бекарор аст мавчи симоби рухат бар абрувон,
Акси рухсорат нигар, бар рӯйи об андохтī.
Аз нигоҳат обу май хосияти оташ гирифт,
Хуш нигоҳи дилрабое аз шароб андохтī.
То чароги гул зи акси шамъи рух афрухтī,
Булбулу парвонаро дар изтироб андохтī.
Дар дили вайрони ман тухми муҳаббат коштī,
Чашми маъмуре бар ин мулки хароб андохтī.
Роҳ хоҳад зад хаёлат дар либоси шабравӣ,
Аз хаёле сад халал дар кори хоб андохтī.
Партави рухсораи хуршеди оламгир шуд,
Соя то мисли ҳумо бар Офтоб андохтī.
Маъсият додӣ зи ғафлат хирмани тоат ба бод,
Дар хатоям оқибат баҳри савоб андохтī.
Гашт, Махфӣ, оқибат сели сиришк аз мавҷҳо,
Киштии уммедро дар мавчи об андохтī.

ЗЕБУННИСО

САДУ ЯК ҒАЗАЛ

Мұхаррири ороиш *A.Исоев*
Мұхаррири техникі *K.Эгамбердиев*

БИ № 4020

Ба матбаа 16.07.10 супурда шуд. Ба чоп 22.07.10 имзо шуд.
Андозаи 84X108 1/32. Көзази оффсет. Хуруфи адабй. Чопи
оффсет. Құзъи чопии шартй 6,5. Құзъи нашрию хисобй 2,57.
Адади нашр 500. Супориши № . Нархи шартномавй.

Муассисай нашриявии “Ирфон”-и Вазорати фарҳанги
Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734018, ш.Душанбе, кӯчаи
Н.Қаробоев, 17.

Дар ҶДММ «Сунатулло» чоп шудааст.

10 сом

10 581 579-49947-5 0454

9 789934 765454

«Ирфон»